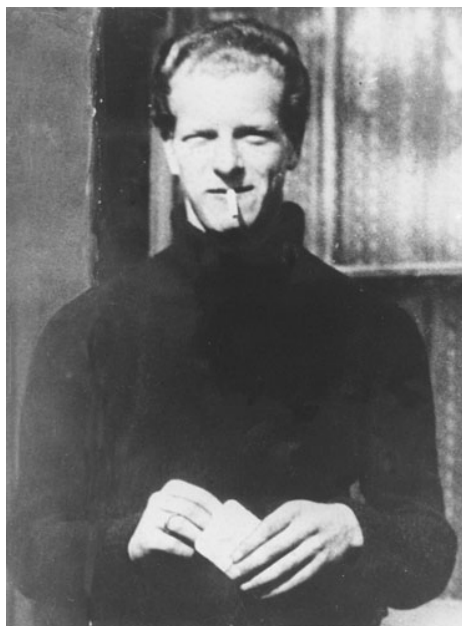

Derek Bentley: Δικαίωση 46 χρόνια μετά

Τα γεγονότα που οδήγησαν στη δίκη

Η υπόθεση του Derek Bentley συγκλόνισε τη Μεγάλη Βρετανία και βρισκόταν στο παρασκήνιο για 46 ολόκληρα χρόνια. Το Νοέμβριο του 1952, ο 19χρονος Bentley μαζί με το 16χρονο φίλο του Chris Craig εντοπίστηκαν από την αστυνομία στην ταράτσα ενός κτιρίου τη στιγμή που προσπαθούσαν να το διαρρήξουν. Ο Craig είχε στην κατοχή του ένα περίστροφο, το οποίο ως τότε γνώριζαν μόνο οι δυο φίλοι. Ο Bentley παραδόθηκε αμέσως και έπειτα, σύμφωνα με τους αστυνομικούς, φώναξε στον Craig: “Let him have it, Chris”. Ο Craig τότε άρχισε να πυροβολεί, τραυματίζοντας έναν αστυνομικό και σκοτώνοντας ένα δεύτερο. Συνελήφθησαν και οι δύο και οδηγήθηκαν σε δίκη πέντε εβδομάδες μετά.

Στη δίκη, μεγάλο ρόλο έπαιξε η κατάθεση του Bentley. Τρεις αστυνομικοί ορκίστηκαν ενώπιον δικαστηρίου ότι πρόκειται για αυτολεξεί κατάθεση, ενώ ο Bentley υποστήριζε πως ήταν αποτέλεσμα ερωταπαντήσεων μεταξύ των αστυνομικών και του ίδιου. Επιπλέον, η περίφημη φράση του Bentley πριν την έναρξη των πυροβολισμών ερμηνεύτηκε ως ενθάρρυνση προς τον Craig για τη δολοφονία του αστυνομικού (ερμηνεύτηκε σαν «Δωσ’ του να καταλάβει»). Λόγω της ηλικίας του, ο Craig καταδικάστηκε σε φυλάκιση, ενώ ο Bentley σε θάνατο. Απαγχονίστηκε λίγες μέρες αργότερα, στις 28 Ιανουαρίου 1953.

Αμφιβολίες για την ενοχή του

Για πολύ καιρό, η υπόθεση αυτή «στοίχειωσε» τη Βρετανική κοινή γνώμη (ταινία “Let him have it”, 1991). Η οικογένεια του Bentley δεν έπαψε λεπτό να αγωνίζεται για να αποδείξει πως ο Derek απαγχονίστηκε άδικα. Είχε γίνει γνωστό ότι ο Bentley είχε δυσκολίες στο να διαβάζει και να γράφει και πως είχε IQ 77. Η κατάθεσή του είχε γραφτεί από τους αστυνομικούς οι οποίοι υποστήριξαν ότι έγραφαν μόνο τα λεγόμενα του Bentley χωρίς οι ίδιοι να παρεμβαίνουν, πράγμα που έκανε την οικογένεια Bentley να έχει υποψίες.

Στις 30 Ιουλίου 1998, ο Malcolm Coulthard, καθηγητής δικαστικής γλωσσολογίας του Aston University, εξέτασε την υπόθεση και παρουσίασε τα ευρήματά του στο δικαστήριο υπέρ του Bentley. Η ανάλυσή του βασίστηκε στην τότε κατάθεση του Bentley, για την οποία υπήρχαν αμφιβολίες για το ποιος τη δημιούργησε- οι

αστυνομικοί υποστήριζαν πως πρόκειται για αυτολεξεί αφήγηση του Bentley γραμμένη από εκείνους, ενώ ο Bentley πως ήταν αποτέλεσμα διαλόγου.

Τα γλωσσολογικά στοιχεία που παρουσιάστηκαν

Από την ανάλυση του Coulthard προέκυψαν τα παρακάτω:

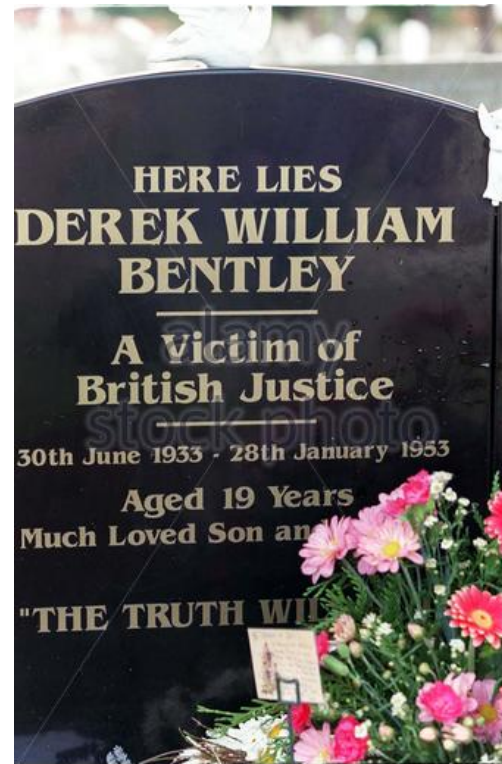
1. Αρνήσεις: συνήθως, όταν αφηγούμαστε γεγονότα (πόσο μάλλον σημαντικά όπως μια δολοφονία), παραλείπουμε τα όσα δεν συνέβησαν και εμμένουμε στα γεγονότα ή σε ο,τι έχει πέσει στην αντίληψή μας. Στην κατάθεση είναι προφανές ότι υπάρχουν πολλές αρνήσεις οι οποίες δε συμβαδίζουν με μια αφήγηση. Άρα, είναι πιο πιθανό να είναι αρνητικές απαντήσεις σε ερωτήσεις που αργότερα παραλείφθηκαν παρά δημιουργήματα του Bentley.
2. Policespeak: στη Μεγάλη Βρετανία έχουν γίνει αρκετές μελέτες που αφορούν το ύφος της γλώσσας των αστυνομικών. Όπως πολλές ομάδες, έτσι και αυτή έχει τα δικά της λεξικογραμματικά χαρακτηριστικά που τη διαχωρίζει από τις υπόλοιπες. Ένα από αυτά τα χαρακτηριστικά, το οποίο εμφανίζεται αρκετά συχνά στην κατάθεση του Bentley, είναι η χρήση του χρονικού συνδέσμου then μετά το υποκείμενο της πρότασης (και όχι πριν που είναι η συνηθισμένη χρήση του). Άρα σε μία αυτολεξεί κατάθεση ενός απλού πολίτη πώς γίνεται να χρησιμοποιείται ένα χαρακτηριστικό που συναντάται στο ύφος των αστυνομικών;
3. ‘I did not know he was going to use **the** gun’: αυτή η φράση χρησιμοποιήθηκε στην δίκη του 1953. Ο δικαστής έκρινε πως το οριστικό άρθρο ‘the’ υπονοεί ότι ο Bentley γνώριζε για το όπλο και ενθάρρυνε τον Craig να το χρησιμοποιήσει. Αντιθέτως, ο Coulthard παρατήρησε ότι για να προτιμηθεί το οριστικό αντί του αορίστου άρθρου ‘a’, θα πρέπει να υπήρξε προηγούμενη αναφορά στο αντικείμενο μέσα στην κατάθεση. Η φράση όμως ήταν η πρώτη αναφορά στο όπλο χωρίς προηγούμενη αναφορά σε αυτό. Κατά συνέπεια, η θεωρία έρχεται σε συμφωνία με τις υποψίες ότι υπήρχαν ερωτήσεις οι οποίες δεν καταγράφηκαν από τους αστυνομικούς και πως η κατάθεση πειράχτηκε.
4. Υπολείμματα ερωτήσεων: Ο Coulthard οδηγήθηκε σε αυτήν την παρατήρηση μετά την ανάλυση των παραπάνω στοιχείων. Οι πολλές λεπτομέρειες, η χρονική σειρά των γεγονότων, οι αρνήσεις, καθώς και άλλες φράσεις όπως ‘I forgot to mention’, υποδεικνύουν ότι ο Bentley απαντούσε πράγματι σε ερωτήσεις οι οποίες δεν συμπεριλήφθηκαν στο τελικό κείμενο της κατάθεσης.

Χάρη 46 χρόνια μετά

Τα στοιχεία που παρουσίασε ο Coulthard ήταν αυτό που περίμενε η οικογένεια του Bentley αλλά και δεκάδες άλλοι πολίτες. 46 χρόνια μετά ο Bentley έλαβε χάρη και αποδείχθηκε ότι οι τότε αστυνομικοί και ο δικαστής τον έστειλαν στην αγχόνη άδικα. Η διάσημη φράση του Bentley, αν πράγματι τη χρησιμοποίησε και δεν ήταν άλλο ένα στοιχείο που παραποιήθηκε, έχει και αυτή διττή σημασία. Ήταν όπως ερμηνεύτηκε το 1953 μια παρότρυνση προς τον Craig για την έναρξη των πυροβολισμών, ή η

παράκληση του Bentley προς τον φίλο του
για να παραδώσει το όπλο του στον
αστυνομικό; Τα συμπεράσματα δικά σας.

Μαρία Ταγταλίδου
MA Forensic Linguistics

www.alamy.com - G4ECFA

Πηγές

Η κατάθεση του Derek Bentley: http://www.thetext.co.uk/cgi-bin/view_texts.pl?dir=&folder=Confessions&text=Derek%20Bentley%27s%20Police%20Statement.txt

Η ανάλυση του Malcolm Coulthard: "[... and then ... Language description and author attribution](#)"

Η ανάλυση της συγγραφέως Danuta Reah:
<http://www.danutareah.co.uk/lastroom/linguistics.html>

“Let him have it” 1991: https://en.wikipedia.org/wiki/Let_Him_Have_It
Με τους Christopher Eccleston, Paul Reynolds.

Περισσότερες πληροφορίες για την υπόθεση:
https://en.wikipedia.org/wiki/Derek_Bentley_case